

Чи був Ісус створений?

Об'явлення 3:14 "початок Божого творива"

Майже всі Свідки Єгови використовують цей вірш для заперечення божественності Ісуса Христа. Та чи насправді цей вірш називає Ісуса творінням, а не Творцем?

Свідки Єгови спираються на слова "початок Божого творива", і зводять суть своїх міркувань до того, що Ісус Христос за своєю природою лишень перше твориво, а не Всемогутній Бог, рівносильний, рівноправний, однаково вічний з Богом Отцем. У книзі "Ви можете жити вічно в Раю на землі" (1989, с. 58) говориться таке: "Він [Христос - прим. авт.] теж називається Божий "Перворідний", і "Однороджений" Син (Івана 1:14, 3:16; Євр. 1:6). Це значить, що Його створено першим ніж усіх інших Божих духів-синів, і що тільки Він був безпосередньо створений Богом. Біблія пояснює, що цей "Первородний" Син брав участь з Єговою у творенні всіх речей (Колос. 1:15, 16)".

Таке вчення дуже подібне до ересі, що з'явилася ще в IV столітті н. е. і була засуджена на Нікейському соборі (325 р.). Поширив це лжевчення олександрійський священник Арій, якому вдалося здобути чимало послідовників.

Арій стверджував, що тільки Отець був вічним. Він створив Ісуса з нічого, і це було Його перше і найвеличніше твориво. Потім Христос створив увесь Всесвіт. Хоча Христос і був творивом, Йому мали поклонятися, та вшановувати Його як Бога через велич і владу, які Він мав (<http://www.carm.org/heresy/arianism.htm>).

Свідки стверджують, що грецьке слово "початок", яке вжите в Об. 3:14 щодо Христа, варто розуміти як доказ Його створеності і того, що в історії творення був час, коли Христос не існував: "Це неправильно розуміти, що [грецьке *ар-хі*] "початок" значить, що Ісус "дав початок" Божому створінню. У своїх писаннях Іван, понад 20 разів користується різними видами грецького слова *ар-хі*, і в усіх випадках воно має загальне значення "початок". Так, Бог створив Ісуса як початок Божих невидимих створінь" ("Чи вам вірити в Трійцю?", 1998, с. 14).

По-перше, Свідки глибоко помиляються, коли припускають, що грецьке слово *архі* має тільки один допустимий варіант перекладу, який має загальне значення "початок". Насправді, це слово має на багато ширший спектр можливих значень та перекладів, наприклад: "старт", "точка відліку", "правдивий початок", "першопричина", "першопричина усього, що існує", "основний пинцип всього", також "бути першим", "починати першим" (The New International Dictionary of New Testament Theology, vol. 1, p. 164).

Численні дослідники грецької мови погоджуються з тим, що слово *архі* може перекладатися як "той, хто починає", "сотворитель", тому Христос постає не як твориво, а як Творець, Першопричина і Сотворитель усього сушого (Івана 1:3, Колос. 1:16).

Інші можливі значення - "правитель", "володар", а в множині - "влади", "начальства", "князівства" (саме в такому значенні слово перекладене, коли йде мова про людські влади (Рим. 8:38, Еф. 3:10) та влади ангельські (Еф. 6:12)).

Якщо архі в Об. 3:14 варто розуміти як правитель, то ми погоджуємося з тим, що Христос - Владика Божого творива і Правитель царів земних. Про це нам говорять такі місця з Святого Письма: Мт. 28:18; Євр. 1:2; Об. 19:16.

Отже, розглянувши слово архі в множинності його значень, ми дійшли до двох можливих пояснень Об. 3:14 з біблійної точки зору: 1) Христос - Творець, Першопричина творива, Той, хто створив усе; і 2) Христос - Правитель, Володар, Той, в чийх руках зосереджене управління всім Всесвітом.

По-друге, щоб зрозуміти Об. 3:14, нам необхідно усвідомити, ким же насправді Христос був для Івана. Для цього звернемося до першого віршу Євангелії:

1) "Споконвіку було Слово" - це свідчить про Передіснування Слова (Христа) (Ів. 1:1-4). В цьому випадку мова йде про "абсолютний початок", "абсолютне передіснування".

"Ів. 1:1 має на увазі щось таке, що існувало до початку часів, тобто не те, що виникло в часі, а абсолютне начало. Це може означати тільки Бога, до Якого не застосовуються ніякі часові категорії. Логос (Слово) найпевнішим чином існував перед Всесвітом та часом, який, в свою чергу, виник разом з Усесвітом)" (The New International Dictionary of New Testament Theology, vol. 1, p. 166).

Іван говорить про те, що було ще до моменту, коли почав існувати час і саме твориво.

2) "Слово в Бога було" - тут ми знаходимо посилання на особистісну характеристику Слова, оскільки лише особистість, яка має розум та волю, може мати стосунки з іншою особистістю.

3) "Бог було Слово" - Іван говорить про Логос (про Христа), Якого він називає Богом, що служить свідченням божественості Христа.

Таким чином, з самого початку Євангелії Іван розвиває ідею божественості та предвічності Христа. Він каже, що Христос не залежить від часу і не є частиною творива. Але вже існував до сотворення в божественій вічності, і Він не має ні початку, ні кінця (Євр. 7:3). Іван відокремлює Христа від творіння і називає Його Богом.

На завершення, давайте розглянемо, де ще Іван використовує слово архі? В грецькому тексті Об. 1:8, 21:6 та 22:13, де мова йде про Отця, вживається те ж саме слово. Чи це означає, що Отець був створений? Якщо ні, то чому Товариство Вартової Башти з такою наполегливістю намагається надати слову архі "загальне значення", коли мова йде про Ісуса Христа?

Коли Свідки Єгови стверджують, що грецьке слово архі "завжди" означає "початок" в писаннях Івана, вони не надають нам повної інформації. Таким чином, ми доходимо висновку, що спроби свідків Єгови заперечувати божественість Ісуса, що ґрунтуються на вірші Об. 3:14, марні. Цей вірш свідчить про те, що Ісус був Начальником над творінням або його Першопричиною, тобто його Творцем, а не творивом.
